

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

A7-0119/2013

25.3.2013

SPRAWOZDANIE

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie wsparcia unijnego dla programów pomocy dotyczących likwidacji obiektów jądrowych realizowanych w Bułgarii, na Litwie i na Słowacji (COM(2011)0783 – C7-0514/2011 – 2011/0363(NLE))

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii

Sprawozdawca: Giles Chichester

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
- *** Procedura zgody
- ***I Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
- ***II Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
- ***III Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu.)

Poprawki do projektu aktu

W poprawkach Parlamentu zmiany do projektu aktu zaznacza się wytłuszczonym drukiem i kursywą. Oznakowanie zwykłą kursywą jest wskazówką dla służb technicznych dotyczącą propozycji korekty elementów projektu aktu w celu ustalenia tekstu końcowego (np. elementów w oczywisty sposób błędnych lub pominiętych w danej wersji językowej). Sugestie korekty wymagają zgody właściwych służb technicznych.

W poprawkach do aktów istniejących trzecia i czwarta linijka w nagłówku poprawki w projekcie aktu zawiera, odpowiednio, odniesienie do istniejącego aktu i postanowienia tego aktu, które ulega zmianie. Fragmenty przepisu aktu istniejącego, do którego Parlament wprowadza zmiany, a który nie został zmieniony w projekcie aktu, zaznacza się wytłuszczonym drukiem. Ewentualne skreślenia w obrębie takich fragmentów zaznaczane są w sposób następujący: [...].

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	5
UZASADNIENIE	28
WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI	31

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady w sprawie wsparcia unijnego dla programów pomocy dotyczących likwidacji obiektów jądrowych realizowanych w Bułgarii, na Litwie i na Słowacji
(COM(2011)0783 – C7-0514/2011 – 2011/0363(NLE))

(Konsultacja)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Radzie (COM(2011)0783),
 - uwzględniając art. 203 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, na którego mocy Rada skonsultowała się z Parlamentem (C7-0514/2011),
 - uwzględniając protokół nr 4 i art. 56 Aktu Przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej,
 - uwzględniając opinię Komisji Prawnej w sprawie proponowanej podstawy prawnej,
 - uwzględniając art. 55 i 37 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii oraz opinię Komisji Budżetowej (A7-0119/2013),
1. zatwierdza po poprawkach wnioski Komisji;
 2. zwraca uwagę, że określony we wniosku ustawodawczym poziom środków finansowych stanowi jedynie wskazówkę dla władzy ustawodawczej i nie może zostać uznany za ostateczny do momentu osiągnięcia porozumienia w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2014-2020;
 3. przypomina o swojej rezolucji z dnia 8 czerwca 2011 r. pt. „Inwestowanie w przyszłość: nowe wieloletnie ramy finansowe (WRF) na rzecz Europy konkurencyjnej, zrównoważonej i sprzyjającej integracji społecznej”¹ oraz z dnia 23 października 2012 r. w celu pozytywnego zakończenia procedury zatwierdzania wieloletnich ram finansowych²; ponownie podkreśla, że w następnych WRF należy przewidzieć wystarczające dodatkowe środki finansowe, aby umożliwić Unii realizację aktualnych priorytetów politycznych oraz nowych zadań przewidzianych w Traktacie z Lizbony, jak również reagowanie na nieprzewidziane wydarzenia; wzywa Radę – jeżeli nie zgadza się ona z tym podejściem – do jasnego wskazania tych priorytetów politycznych lub projektów, z których można zupełnie zrezygnować pomimo ich potwierdzonej europejskiej wartości dodanej;

¹ Teksty przyjęte, P7_TA(2011)0266.

² Teksty przyjęte, P7_TA(2012)0360.

4. zwraca się do Komisji o odpowiednią zmianę swojego wniosku, zgodnie z art. 293 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 106 a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej;
5. zwraca się do Rady o poinformowanie go w przypadku uznania za stosowne odejścia od tekstu przyjętego przez Parlament;
6. zwraca się do Rady o ponowne skonsultowanie się z Parlamentem w przypadku uznania za stosowne wprowadzenia znaczących zmian do wniosku Komisji;
7. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji.

Poprawka 1

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

(4) Zgodnie ze zobowiązaniami zapisanymi w traktacie akcesyjnym oraz przy wsparciu ze strony Wspólnoty, Bułgaria, Litwa i Słowacja zamknęły elektrownie jądrowe i poczyniły znaczne postępy w kierunku ich likwidacji. Aby osiągnąć dalsze postępy w zakresie **prac demontażowych, aż do osiągnięcia nieodwracalnego stanu w ramach bezpiecznego procesu** likwidacji, konieczne są dalsze prace, przy zapewnieniu stosowania najwyższych norm bezpieczeństwa. **Z** dostępnych oszacowań wynika, że ukończenie prac likwidacyjnych będzie wymagało znacznych dodatkowych środków finansowych.

Poprawka

(4) Zgodnie ze zobowiązaniami zapisanymi w traktacie akcesyjnym oraz przy wsparciu ze strony Wspólnoty, Bułgaria, Litwa i Słowacja zamknęły elektrownie jądrowe, **lub odpowiednie bloki**, i poczyniły znaczne postępy w kierunku ich likwidacji. Aby osiągnąć dalsze postępy w zakresie **rozbiórki, oczyszczania, demontażu i zagospodarowania wypalonego paliwa jądrowego i odpadów promieniotwórczych, a także aby nieprzerwanie realizować proces zmierzający do końcowego i nieodwracalnego stadium** likwidacji, konieczne są dalsze prace, przy zapewnieniu stosowania najwyższych norm bezpieczeństwa. **Z** dostępnych oszacowań wynika, że ukończenie prac likwidacyjnych będzie wymagało znacznych dodatkowych środków finansowych **i jednoczesnego uwzględnienia wspólnej odpowiedzialności finansowej Unii i tych państw członkowskich.**

Poprawka 2
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(4a) Przedterminowe zamknięcie a następnie likwidacja elektrowni jądrowej Ignalina z dwoma blokami reaktorów o mocy 1500 MW, czterech bloków reaktorów elektrowni jądrowej Kozłoduj o ogólnej mocy 1760 MW oraz elektrowni jądrowej Bohunice V1 z dwoma blokami reaktorów o mocy 880 MW stanowią dla obywateli tych trzech państw poważne długoterminowe obciążenie mające skutki dla sektora energetycznego oraz skutki finansowe, gospodarcze, środowiskowe i społeczne.

Poprawka 3
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 4 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(4b) Likwidacja elektrowni jądrowej Ignalina jest działaniem długoterminowym i stanowi dla Litwy wyjątkowe obciążenie finansowe, niewspółmierne do rozmiaru i potencjału gospodarczego tego kraju, a w protokole nr 4 stwierdza się, że program Ignalina będzie w tym celu nieprzerwanie kontynuowany i zostanie przedłużony na okres po 2006 r. oraz że „w okresie objętym kolejną perspektywą finansową całkowity średni poziom środków dla przedłużonego programu Ignalina będzie właściwy”.

Poprawka 4
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 4 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(4c) W przypadku Bułgarii w art. 30 Aktu przystąpienia z 2005 r. mówi się wyłącznie o latach 2007-2009, zaś w przypadku Słowacji w Akcie przystąpienia z 2003 r. – wyłącznie o okresie 2004-2006. Dlatego w odniesieniu do dalszej pomocy dla Bułgarii i Słowacji należy stosować art. 203 traktatu Euratom, zaś protokół nr 4 i art. 56 Aktu przystąpienia stanowią podstawę prawną dalszej pomocy dla Litwy.

**Poprawka 5
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 5 a (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(5a) W przypadku programów ustanowionych na lata 2007-2013 nadzór Komisji skupia się raczej na wykorzystaniu środków finansowych i realizacji projektów niż na zakresie osiągniętych postępów w realizacji ogólnych celów programów. Niedostateczny pomiar postępów w osiąganiu celów programów oraz nieodpowiednie monitorowanie skutecznego wykorzystania zasobów oznacza, że w rzeczywistości nikt nie ponosi odpowiedzialności za ogólne wykonanie programów.

**Poprawka 6
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 5 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(5b) Należy uwzględnić sprawozdanie specjalne nr 16/2011 pt. „Wsparcie unijne na likwidację elektrowni jądrowych w Bułgarii, na Litwie i na Słowacji: osiągnięcia i wyzwania na przyszłość”

sporządzone przez Trybunał Obrachunkowy i zawierające wnioski i zalecenia. Trybunał Obrachunkowy ustalił, że główny proces likwidacji elektrowni jądrowych w Bułgarii, na Litwie i na Słowacji jeszcze się nie rozpoczął, a jego realizacji zagraża poważny brak środków (ok. 2,5 mld EUR). W szczególności, w najważniejszych projektach infrastrukturalnych realizowanych w ramach głównego procesu likwidacji doszło do opóźnień i przekroczenia kosztów, a prognozy kosztów są niekompletne, gdyż brakuje podstawowych informacji na temat odpadów promieniotwórczych i/lub urządzeń i technologii niezbędnych do ich zagospodarowania.

Poprawka 7

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 5 c (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(5c) Choć wygaszenie wszystkich bloków reaktorów odbyło się w przewidzianych terminach, realizacja niektórych programów likwidacji nadal się opóźnia, co przynosi szkody gospodarcze oraz jest niedopuszczalne pod względem politycznym. Problem tych opóźnień powinno się rozwiązać w szczegółowym zrewidowanym planie likwidacji.

Poprawka 8

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 5 d (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(5d) Ponieważ niektóre programy nie spowodowały jeszcze wprowadzenia zmian organizacyjnych niezbędnych do

skutecznej likwidacji obiektów jądrowych, struktury organizacyjne powinny zostać poddane niezbędnym przekształceniom.

Poprawka 9
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję

(6) Po otrzymaniu wniosku o dalsze finansowanie od Bułgarii, Litwy i Słowacji, *we wniosku Komisji dotyczącym kolejnych wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020: Budżet z perspektywy „Europy 2020” wydzielono kwotę 700 mln EUR z ogólnego budżetu Unii Europejskiej na cele bezpieczeństwa jądrowego i likwidacji obiektów jądrowych. Z tej kwoty 500 mln EUR w cenach z 2011 r., czyli około 553 mln EUR w cenach bieżących, jest przewidziane na nowy program dalszego wsparcia likwidacji bloków 1–2 elektrowni jądrowej Bohunice V1 i bloków 1–2 elektrowni jądrowej Ignalina w okresie od 2014 do 2017 r. oraz bloków 1–4 elektrowni jądrowej Kozłoduj w okresie od 2014 do 2020 r. Finansowanie wypłacane w ramach tego nowego programu powinno stopniowo maleć.*

Poprawka 10
Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 6 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(6) Po otrzymaniu wniosku o dalsze finansowanie od Bułgarii, Litwy i Słowacji, *koperta finansowa na realizację programu na lata 2014–2020 powinna obejmować odpowiedni udział finansowy Unii w oparciu o każdy plan likwidacyjny.*

(6a) Kwota środków przyznanych na programy, a także okres programowania i podział pomiędzy programy Kozłoduj, Ignalina i Bohunice mogą zostać poddane przeglądowi na podstawie wyników sprawozdania z oceny śródkresowej i z oceny końcowej, pod warunkiem że nie

powstanie zagrożenie dla zachowywania najwyższych standardów bezpieczeństwa oraz stałego procesu likwidacji zgodnie z odpowiednimi planami likwidacyjnymi.

Poprawka 11
Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 7

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Pomoc objęta niniejszym rozporządzeniem powinna umożliwić bezproblemową kontynuację likwidacji i koncentrować się na działaniach umożliwiających **osiągnięcie nieodwracalnego** stadium **procesu** likwidacji, **co przyniesie Unii największą wartość dodaną, jednocześnie umożliwiając przejście na finansowanie ukończenia likwidacji przez państwo członkowskie**. Ostatecznie odpowiedzialność za bezpieczeństwo jądrowe spoczywa na przedmiotowych państwach członkowskich, co oznacza również ostateczną odpowiedzialność za jego finansowanie, w tym również finansowanie likwidacji. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla wyników jakichkolwiek przyszłych procedur dotyczących pomocy państw, które mogą zostać podjęte zgodnie z art. 107 i 108 Traktatu.

Poprawka 12
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Motyw 9

Tekst proponowany przez Komisję

(9) Likwidację elektrowni jądrowych objętą niniejszym rozporządzeniem należy

Poprawka

(7) Pomoc objęta niniejszym rozporządzeniem powinna umożliwić bezproblemową kontynuację likwidacji i koncentrować się na działaniach umożliwiających **realizację stałego procesu zmierzającego do końcowego i nieodwracalnego** stadium likwidacji **przy zapewnieniu stosowania najwyższych standardów bezpieczeństwa, ponieważ takie środki przynoszą Unii największą wartość dodaną**. Ostatecznie odpowiedzialność za bezpieczeństwo jądrowe spoczywa na przedmiotowych państwach członkowskich, co oznacza również ostateczną odpowiedzialność za jego finansowanie, w tym również finansowanie likwidacji. **Niewypełnienie tego zobowiązania powoduje zagrożenie dla obywateli Unii**. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla wyników jakichkolwiek przyszłych procedur dotyczących pomocy państw, które mogą zostać podjęte zgodnie z art. 107 i 108 Traktatu **o funkcjonowaniu Unii Europejskiej**.

Poprawka

(9) Likwidację elektrowni jądrowych objętą niniejszym rozporządzeniem należy

przeprowadzić z wykorzystaniem najlepszej dostępnej fachowej wiedzy technicznej **oraz** z należywym uwzględnieniem charakteru i specyfikacji technicznych bloków, które zostaną zamknięte, w celu zagwarantowania jak największej skuteczności działania.

przeprowadzić z wykorzystaniem najlepszej dostępnej fachowej wiedzy technicznej, z należywym uwzględnieniem charakteru i specyfikacji technicznych bloków, które zostaną zamknięte, **oraz po dokonaniu wszechstronnej oceny postępów procesu likwidacji i łagodzenia jej skutków** w celu zagwarantowania jak największej skuteczności działania.

Poprawka 13 **Wniosek dotyczący rozporządzenia**

Motyw 10 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(10a) Koszty działań likwidacyjnych objętych niniejszym rozporządzeniem należy ustalić zgodnie z międzynarodowo uznanymi standardami szacowania kosztów likwidacji, takimi jak np. międzynarodowa struktura kalkulacji kosztów likwidacji opublikowana wspólnie przez Agencję Energii Jądrowej, Międzynarodową Agencję Energii Atomowej i Komisję Europejską.

Poprawka 14 **Wniosek dotyczący rozporządzenia** **Motyw 11**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(11) Komisja zapewni skuteczną kontrolę nad przebiegiem procesu likwidacji w celu uzyskania przez Unię jak największej wartości dodanej ze środków przydzielonych w ramach niniejszego rozporządzenia, chociaż ostateczna odpowiedzialność za likwidację spoczywa na państwach członkowskich. Obejmuje ona skuteczny pomiar efektywności oraz ocenę działań naprawczych podczas realizacji programu.

(11) Komisja zapewni skuteczną kontrolę nad przebiegiem procesu likwidacji w celu uzyskania przez Unię jak największej wartości dodanej ze środków przydzielonych w ramach niniejszego rozporządzenia, chociaż ostateczna odpowiedzialność za likwidację spoczywa na państwach członkowskich. Obejmuje ona skuteczny pomiar efektywności oraz ocenę działań naprawczych podczas realizacji programu. **Kontrola ta powinna opierać się na określeniu adekwatnych**

jakościowych i ilościowych wskaźników efektywności, w odniesieniu do których łatwo można prowadzić niezbędne monitorowanie i niezbędną sprawozdawczość.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący rozporządzenia Motyw 12 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(12a) Komisja powinna zapewnić najwyższy stopień przejrzystości, rozliczalności i demokratycznej kontroli funduszy unijnych, zwłaszcza w odniesieniu do ich wkładu, zarówno spodziewanego, jak i osiągniętego, w realizację ogólnych celów programów. Powinno się rozwiązać zwłaszcza najważniejsze aspekty zarządzania, kwestie prawne, finansowe i techniczne lub przyjąć środki służące ich rozwiązaniu.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Motyw 13 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(13a) Należy podjąć wszelkie wysiłki w celu kontynuowania praktyki współfinansowania ustanowionej w ramach wsparcia przedakcesyjnego i wsparcia udzielonego w okresie 2007–2013 na działania likwidacyjne podejmowane przez Litwę, a także w celu angażowania, w stosownych przypadkach, innych źródeł współfinansowania.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 1

Tekst proponowany przez Komisję

Niniejsze rozporządzenie wprowadza wieloletni program pomocy na rzecz likwidacji obiektów jądrowych na lata 2014–2020 („Program”), określający zasady udzielania przez Unię pomocy finansowej na działania związane z likwidacją elektrowni jądrowych Kozłoduj (bloki 1–4, program Kozłoduj), Ignalina (bloki 1 i 2, program Ignalina) oraz Bohunice V1 (bloki 1 i 2, program Bohunice).

Poprawka 18
Wniosek dotyczący rozporządzenia

Artykuł 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Niniejsze rozporządzenie wprowadza wieloletni program pomocy na rzecz likwidacji obiektów jądrowych na lata 2014–2020 („Program”), określający zasady *dalszego* udzielania przez Unię pomocy finansowej na działania związane z *nieodwracalną* likwidacją elektrowni jądrowych Kozłoduj (bloki 1–4, program Kozłoduj), Ignalina (bloki 1 i 2, program Ignalina) oraz Bohunice V1 (bloki 1 i 2, program Bohunice).

Poprawka

Artykuł 1a

Definicja

Likwidacja obejmuje działania przygotowawcze przed ostatecznym wygaszeniem (takie jak opracowanie planu likwidacyjnego, przygotowanie dokumentacji potrzebnej do uzyskania pozwolenia oraz projekty infrastruktury w zakresie odpadów) oraz wszystkie działania po wygaszeniu reaktorów, tzn. usunięcie i ostateczną utylizację elementów wypalonego paliwa, oczyszczanie, demontaż i/lub rozbiórkę instalacji jądrowych, utylizację pozostałych odpadów promieniotwórczych oraz rehabilitację środowiska naturalnego na skażonym terenie. Proces likwidacyjny dobiega końca w momencie, gdy instalacja zwolniona jest z kontroli regulacyjnej i ograniczeń radiologicznych.

Uzasadnienie

Musimy wiedzieć, o czym mówimy. Definicja „likwidacji” została zaczerpnięta ze sprawozdania specjalnego ETO nr 16/2011 w sprawie pomocy finansowej Unii Europejskiej na rzecz likwidacji elektrowni jądrowych w Bułgarii, na Litwie i na Słowacji: osiągnięcia i przyszłe wyzwania.

Poprawka 19 Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 2 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Ogólnym celem programu jest pomoc przedmiotowym państwom członkowskim w **osiągnięciu nieodwracalnego** stadium **procesu** likwidacji bloków 1–4 elektrowni jądrowej Kozłoduj, bloków 1 i 2 elektrowni jądrowej Ignalina oraz bloków 1 i 2 elektrowni jądrowej Bohunice V1, zgodnie z ich planami likwidacji, przy zachowaniu najwyższego stopnia bezpieczeństwa.

Poprawka

1. Ogólnym celem programu jest pomoc przedmiotowym państwom członkowskim w **stałej realizacji procesu zmierzającego do nieodwracalnego** stadium likwidacji bloków 1–4 elektrowni jądrowej Kozłoduj, bloków 1 i 2 elektrowni jądrowej Ignalina oraz bloków 1 i 2 elektrowni jądrowej Bohunice V1, przy zachowaniu najwyższego stopnia bezpieczeństwa, **zgodnie z prawem Unii dotyczącym bezpieczeństwa jądrowego, a w szczególności z dyrektywą 96/29/Euratom¹, dyrektywą 2009/71/Euratom² i dyrektywą 2011/70/Euratom³.**

¹ Dz.U. L 159 z 29.6.1996, s. 1.

² Dz.U. L 172 z 2.7.2009, s. 18.

³ Dz.U. L 199 z 2.8.2011, s. 48.

Poprawka 20 Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 2 – ustęp 2 – litera a – podpunkt (iii)

Tekst proponowany przez Komisję

(iii) bezpieczne **zagospodarowanie** odpadów z likwidacji zgodnie ze szczegółowym planem zagospodarowania odpadów, rozliczane na podstawie ilości i rodzaju **unieszkodliwionych** odpadów;

Poprawka

(iii) bezpieczne **zarządzanie długofalowym składowaniem i utylizacją** odpadów **powstałych w wyniku** likwidacji zgodnie ze szczegółowym **krajowym** planem zagospodarowania odpadów, rozliczane na

podstawie ilości i rodzaju **składowanych i utylizowanych** odpadów;

Poprawka 21
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – ustęp 2 – litera b – podpunkt (iii)

Tekst proponowany przez Komisję

(iii) przeprowadzenie prac demontażowych w turbinowni i w pozostałych budynkach pomocniczych oraz bezpieczne **zagospodarowanie** odpadów z likwidacji zgodnie ze szczegółowym planem zagospodarowania odpadów, rozliczane na podstawie **typu i liczby zdemontowanych systemów pomocniczych oraz** ilości i rodzaju **unieszkodliwionych** odpadów;

Poprawka

(iii) przeprowadzenie prac demontażowych w turbinowni i w pozostałych budynkach pomocniczych oraz bezpieczne **zarządzanie długofalowym składowaniem i utylizacją** odpadów z likwidacji zgodnie ze szczegółowym **krajowym** planem zagospodarowania odpadów, rozliczane na podstawie ilości i rodzaju **składowanych i utylizowanych** odpadów;

Poprawka 22
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – ustęp 2 – litera c – podpunkt (iii)

Tekst proponowany przez Komisję

(iii) bezpieczne **zagospodarowanie** odpadów z likwidacji zgodnie ze szczegółowym planem zagospodarowania odpadów, rozliczane na podstawie ilości i rodzaju **unieszkodliwionych** odpadów;

Poprawka

(iii) bezpieczne **zarządzanie długofalowym składowaniem i utylizacją** odpadów z likwidacji zgodnie ze szczegółowym **krajowym** planem zagospodarowania odpadów, rozliczane na podstawie ilości i rodzaju **składowanych i utylizowanych** odpadów;

Poprawka 23
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Article 2 – paragraph 2 a (new)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Wszelkie programy likwidacji, o których mowa w ust. 2, mogą obejmować również działania służące utrzymaniu koniecznego wysokiego poziomu bezpieczeństwa podczas

Poprawka 24
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 2 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Etapy kluczowe i docelowe terminy *zostały określone* w akcie, o którym mowa w art. 6 ust. 2.

Poprawka

3. Etapy kluczowe, *oczekiwane ogólne wyniki* i docelowe terminy, *a także wskaźniki skuteczności działania wspólnego wieloletniego programu ustala się* w akcie, o którym mowa w art. 6 ust. 2.

Poprawka 25
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Koperta finansowa na realizację programu na lata 2014–2020 wynosi 552 947 000 EUR w cenach bieżących.

Kwota zostanie podzielona pomiędzy programy Kozłoduj, Ignalina i Bohunice w następujący sposób:

- a) 208 503 000 EUR na program Kozłoduj w okresie od 2014 r. do 2020 r.;
- b) 229 629 000 EUR na program Ignalina w okresie od 2014 r. do **2017** r.;
- c) 114 815 000 EUR na program Bohunice w okresie od 2014 r. do **2017** r.

Poprawka

Roczne środki zatwierdza władza budżetowa niezależnie od postanowień rozporządzenia określającego wieloletnie ramy finansowe na lata 2014-2020 i porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia xxx/201z r. między Parlamentem Europejskim, Radą a Komisją o współpracy w sprawach budżetowych i o należytych zarządzaniu finansami.

Koperta finansowa na realizację programu na lata 2014–2020 wynosi **/552 947 000/** EUR w cenach bieżących.

Kwota zostanie podzielona pomiędzy programy Kozłoduj, Ignalina i Bohunice w następujący sposób:

- a) **/208 503 000/** EUR na program Kozłoduj w okresie od 2014 r. do 2020 r.;
- b) **/229 629 000/** EUR na program Ignalina w okresie od 2014 r. do **2020** r.;
- c) **/114 815 000/** EUR na program Bohunice w okresie od 2014 r. do **2020** r.

Poprawka 26
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Komisja dokona przeglądu realizacji programu oraz oceni postępy programów Kozłoduj, Ignalina i Bohunice względem etapów kluczowych i terminów, o których mowa w art. 2 ust. 3, do końca **2015** r. w ramach oceny okresowej, o której mowa w art. 8. **Na podstawie wyników** tej oceny Komisja może zmienić kwotę środków przydzielonych na cele programu, a także okres programowania i podział pomiędzy programy Kozłoduj, Ignalina i Bohunice.

Poprawka 27
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Środki finansowe przydzielone na programy Kozłoduj, Ignalina i Bohunice mogą również służyć do pokrycia kosztów związanych z czynnościami przygotowawczymi, monitorowania, kontroli, audytu i oceny koniecznymi do zarządzania programem i osiągnięcia jego celów; w szczególności badań, spotkań ekspertów, działań informacyjnych i komunikacyjnych, w tym komunikacji instytucjonalnej dotyczącej priorytetów politycznych Unii Europejskiej w zakresie, w jakim są one związane z ogólnymi

Poprawka

2. **W oparciu o opracowany wcześniej program szczegółowy** Komisja dokona przeglądu realizacji programu oraz oceni postępy programów Kozłoduj, Ignalina i Bohunice względem etapów kluczowych i terminów, o których mowa w art. 2 ust. 3, do końca **2017** r. w ramach oceny okresowej, o której mowa w art. 8. **Uwzględniając wyniki** tej oceny **i poczynione postępy oraz by zagwarantować to, że środki nadal będą przyznawane na podstawie faktycznych potrzeb,** Komisja może **w razie potrzeby** zmienić kwotę środków przydzielonych na cele programu, a także okres programowania i podział pomiędzy programy Kozłoduj, Ignalina i Bohunice. **Żadne zmiany w wysokości środków nie mogą zagrażać stosowaniu norm bezpieczeństwa w elektrowniach jądrowych, o których mowa w art. 1.**

Poprawka

3. Środki finansowe przydzielone na programy Kozłoduj, Ignalina i Bohunice mogą również służyć do pokrycia kosztów związanych z czynnościami przygotowawczymi, monitorowania, kontroli, audytu i oceny koniecznymi do zarządzania programem i osiągnięcia jego celów; w szczególności badań, spotkań ekspertów, **szkoleń,** działań informacyjnych i komunikacyjnych, w tym komunikacji instytucjonalnej dotyczącej priorytetów politycznych Unii Europejskiej w zakresie, w jakim są one związane

celami niniejszego rozporządzenia, ***kosztów związanych*** z sieciami informatycznymi służącymi do przetwarzania i wymiany informacji, wraz z wszelkimi innymi kosztami związanymi z pomocą techniczną i administracyjną poniesionymi przez Komisję w ramach zarządzania programem.

Przydzielone środki finansowe mogą również zostać wykorzystane do pokrycia kosztów związanych z pomocą techniczną i administracyjną niezbędną do umożliwienia przejścia z programu na środki wprowadzone na mocy rozporządzenia Rady (WE) 1990/2006, rozporządzenia (Euratom) nr 549/2007 i rozporządzenia Rady (Euratom) 647/2010.

Poprawka 28
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka 29
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 3 – ustęp 3 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

z ogólnymi celami niniejszego rozporządzenia. ***Można również pokryć koszty związane*** z sieciami informatycznymi służącymi do przetwarzania i wymiany informacji, wraz z wszelkimi innymi kosztami związanymi z pomocą techniczną i administracyjną poniesionymi przez Komisję w ramach zarządzania programem.

Przydzielone środki finansowe mogą również zostać wykorzystane do pokrycia kosztów związanych z pomocą techniczną i administracyjną niezbędną do umożliwienia przejścia z programu na środki wprowadzone na mocy rozporządzenia Rady (WE) 1990/2006, rozporządzenia (Euratom) nr 549/2007 i rozporządzenia Rady (Euratom) 647/2010. ***Z przydzielonych środków nie finansuje się innych działań niż te wymienione w niniejszym artykule oraz w art. 2 niniejszego rozporządzenia.***

Poprawka

3a. Należy podjąć wszelkie wysiłki w celu kontynuowania praktyki współfinansowania ustanowionej w ramach wsparcia przedakcesyjnego i wsparcia udzielonego w okresie 2007-2013 na rzecz działań likwidacyjnych podejmowanych przez wszystkie trzy państwa członkowskie oraz w razie potrzeby w celu uzyskania współfinansowania z innych źródeł.

Poprawka

3b. Konflikty dotyczące interpretacji

traktatów oraz udzielania zamówień rozwiązuje się w drodze arbitrażu.

Wynikające z nich opóźnienia w robotach budowlanych mogą prowadzić do opóźnienia płatności oraz obniżenia finansowania. Komisja przedkłada Radzie i Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie w tej sprawie w ramach rocznego sprawozdania z oceny, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. a).

Poprawka 30
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 4

Tekst proponowany przez Komisję

1. Do dnia 1 stycznia 2014 r. Bułgaria, Litwa i Słowacja muszą **spełnić następujące warunki** ex ante:

a) Wypełnić przepisy prawa unijnego; **zwłaszcza** w dziedzinie bezpieczeństwa jądowego – **transpozycja** do prawa krajowego dyrektywy Rady 2009/71/Euratom w sprawie bezpieczeństwa jądowego oraz dyrektywy Rady 2011/70/Euratom w sprawie gospodarowania wypalonym paliwem jądowym i odpadami promieniotwórczymi.

b) **Wprowadzić krajowe ramy prawne zawierające odpowiednie przepisy dotyczące gromadzenia w odpowiednim czasie krajowych środków finansowych w celu** bezpiecznego ukończenia procesu likwidacji **zgodnie** z odpowiednimi przepisami dotyczącymi pomocy państwa.

c) Przedłożyć Komisji uaktualniony szczegółowy plan likwidacji.

Poprawka

1. Do dnia 1 stycznia 2014 r. Bułgaria, Litwa i Słowacja muszą **podjąć odpowiednie działania, by zapewnić spełnienie następujących warunków** ex ante:

a) Wypełnić przepisy prawa unijnego w dziedzinie bezpieczeństwa jądowego; **zwłaszcza odnośnie do transpozycji do** prawa krajowego dyrektywy Rady 2009/71/Euratom w sprawie bezpieczeństwa jądowego oraz dyrektywy Rady 2011/70/Euratom w sprawie gospodarowania wypalonym paliwem jądowym i odpadami promieniotwórczymi.

b) **Opracować ogólny plan finansowy, w którym wyszczególnione są wszystkie koszty niezbędne do** bezpiecznego ukończenia procesu likwidacji **bloków reaktorów jądowych objętych niniejszym rozporządzeniem, z wyraźnym określeniem źródeł finansowania, osadzony w krajowych ramach prawnych i zgodny** z odpowiednimi przepisami dotyczącymi pomocy państwa.

c) Przedłożyć Komisji uaktualniony szczegółowy plan likwidacji **określający główne cele i zadania w rozbiciu na**

poziom działań likwidacyjnych, przewidywane projekty, harmonogram, konkretne etapy kluczowe, strukturę kosztów i udziały we współfinansowaniu, z uwzględnieniem szczegółowych informacji na temat sposobów zapewnienia środków krajowych w perspektywie długoterminowej. Plan uwzględnia najnowsze wytyczne Agencji Energii Jądrowej (NEA) i Komisji Europejskiej w sprawie szacowania kosztów likwidacji.

1a. Do dnia 1 stycznia 2014 r. Bułgaria, Litwa i Słowacja udzielą Komisji informacji potwierdzających, że spełniają powyższe warunki ex ante.

2. Komisja ocenia przekazane informacje dotyczące spełnienia warunków ex ante podczas opracowywania rocznego programu prac na 2014 r., o którym mowa w art. 6 ust. 1. **Przyjmując roczny program prac**, Komisja może zdecydować o zawieszeniu całości lub części pomocy finansowej Unii do czasu zadowalającego spełnienia warunków ex ante.

2. Komisja ocenia przekazane informacje dotyczące spełnienia warunków ex ante podczas opracowywania rocznego programu prac na 2014 r., o którym mowa w art. 6 ust. 1, **a zwłaszcza to, czy kluczowe aspekty zarządzania, kwestie prawne, finansowe i techniczne zostały rozwiązane lub czy przyjęto środki służące ich rozwiązaniu. Jeżeli Komisja wyda uzasadnioną opinię o uchybieniu związanym z naruszeniem warunków, o których mowa w ust. 1 lit. a) bądź jeśli warunki określone w ust. 1 lit. b) i c) niniejszego artykułu zostały spełnione w sposób niezadowalający**, Komisja może zdecydować o zawieszeniu całości lub części pomocy finansowej Unii do czasu zadowalającego spełnienia warunków ex ante.

Takie decyzje uwzględnia się przy przyjmowaniu rocznego programu prac i nie mogą one zagrażać stosowaniu norm bezpieczeństwa w elektrowniach jądrowych, o których mowa w art. 1. Kwotę zawieszanej pomocy określa się na podstawie kryteriów określonych w akcie, o którym mowa w art. 6 ust. 2.

Poprawka 31
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 6

Tekst proponowany przez Komisję

1. Komisja przyjmuje jeden wspólny roczny program prac dla programów Kozłoduj, Ignalina i Bohunice, określając cele, oczekiwane rezultaty, związane z nimi wskaźniki oraz horyzont czasowy wykorzystania środków w ramach poszczególnych rocznych zobowiązań finansowych.

2. Do dnia 31 grudnia 2014 r. Komisja przyjmuje szczegółowe procedury wykonawcze na czas trwania **programu**. **W akcie określającym** procedury wykonawcze określa się również bardziej szczegółowo **oczekiwane rezultaty, działania i odpowiadające im wskaźniki wykonania** dla programów Kozłoduj, Ignalina i Bohunice. Będzie on zawierać zrewidowane szczegółowe plany likwidacji, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. c), które posłużą jako punkt odniesienia do monitorowania postępów i terminowej realizacji oczekiwanych rezultatów.

Poprawka

1. **Na początku każdego roku w latach 2014-2020** Komisja przyjmuje jeden wspólny roczny program prac dla programów Kozłoduj, Ignalina i Bohunice, określając **odpowiednio** cele, oczekiwane rezultaty, **docelowe terminy**, związane z nimi wskaźniki **wykonania** oraz horyzont czasowy wykorzystania środków w ramach poszczególnych rocznych zobowiązań finansowych.

1a. Na koniec każdego roku w latach 2014-2020 Komisja przedkłada sprawozdanie z oceny realizacji wspólnych rocznych programów prac. Sprawozdanie to służy za podstawę przyjęcia kolejnych rocznych programów prac.

2. Do dnia 31 grudnia 2014 r. Komisja przyjmuje szczegółowe procedury wykonawcze na czas trwania **programów**, **zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 9. ust. 2. W tych aktach wykonawczych określających** procedury wykonawcze określa się również bardziej szczegółowo **wymogi i kryteria zawarte w ust. 1** dla programów Kozłoduj, Ignalina i Bohunice. Będzie on zawierać zrewidowane szczegółowe plany likwidacji, o których mowa w art. 4 ust. 1 lit. c), które posłużą jako punkt odniesienia do monitorowania postępów i terminowej realizacji oczekiwanych rezultatów.

2a. Komisja zapewnia wprowadzenie w życie niniejszego rozporządzenia i co roku sporządza sprawozdanie okresowe dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące realizacji wspólnych rocznych programów prac, o których mowa w ust. 1. Dokonuje również okresowej oceny zgodnie z art. 8 ust. 1.

3. Roczne programy prac i akty określające procedury wykonawcze, o których mowa w ust. 1 i 2, są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 9 ust. 2.

3. Roczne programy prac i akty określające procedury wykonawcze, o których mowa w ust. 1 i 2, są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 9 ust. 2.

Poprawka 32

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 7 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Do dnia 31 marca roku następującego po każdym roku budżetowym państwa członkowskie składają sprawozdanie z wykorzystania przydzielonej im puli środków. Sprawozdania te, zatwierdzone przez krajowe organy kontroli, przekazuje się Komisji i Radzie celem wykorzystania w ogólnej procedurze udzielenia absolutorium z wykonania budżetu Unii Europejskiej.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 7 – ustęp 2 – akapit pierwszy

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Komisja lub jej przedstawiciele i Trybunał Obrachunkowy mają uprawnienia do kontroli, na podstawie dokumentów oraz na miejscu, w stosunku do wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali unijne środki finansowe.

2. Komisja lub jej przedstawiciele, ***krajowe organy kontroli państw członkowskich, w których znajdują się obiekty jądrowe przewidziane do likwidacji, a także*** Trybunał Obrachunkowy mają uprawnienia do kontroli, na podstawie dokumentów oraz na miejscu, w stosunku do wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali unijne środki finansowe ***w ramach programu. Informacje o wynikach badania przekazuje się Parlamentowi Europejskiemu.***

Poprawka 34

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 7 – ustęp 2 – akapit drugi

Tekst proponowany przez Komisję

Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do przeprowadzania kontroli na miejscu i inspekcji u podmiotów gospodarczych korzystających bezpośrednio lub pośrednio z takiego finansowania, zgodnie z procedurami określonymi w rozporządzeniu (WE, Euratom) nr 2185/96, aby ustalić, czy doszło do oszustw, korupcji lub jakichkolwiek innych nielegalnych działań godzących w interesy finansowe Unii Europejskiej w związku z umową w sprawie przyznania dotacji lub decyzją w sprawie przyznania dotacji bądź zamówieniem obejmującym finansowanie unijne.

Poprawka

Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do przeprowadzania kontroli na miejscu i inspekcji u podmiotów gospodarczych korzystających bezpośrednio lub pośrednio z takiego finansowania, zgodnie z procedurami określonymi w rozporządzeniu (WE, Euratom) nr 2185/96, aby ustalić, czy doszło do oszustw, korupcji lub jakichkolwiek innych nielegalnych działań godzących w interesy finansowe Unii Europejskiej w związku z umową w sprawie przyznania dotacji lub decyzją w sprawie przyznania dotacji bądź zamówieniem obejmującym finansowanie unijne. **Informacje o wynikach kontroli i inspekcji przekazuje się Parlamentowi Europejskiemu.**

Poprawka 35

Wniosek dotyczący rozporządzenia Artykuł 7 – ustęp 2 – akapit trzeci

Tekst proponowany przez Komisję

Nie naruszając przepisów zawartych w pierwszym i w drugim akapicie, umowy o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi oraz umowy i decyzje w sprawie przyznania dotacji i zamówienia wynikające z wdrożenia niniejszego rozporządzenia muszą zawierać wyraźne upoważnienie dla Komisji, Trybunału Obrachunkowego i **OLAF** do przeprowadzania takich audytów, kontroli na miejscu i inspekcji.

Poprawka

Nie naruszając przepisów zawartych w pierwszym i w drugim akapicie, umowy o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi oraz umowy i decyzje w sprawie przyznania dotacji i zamówienia wynikające z wdrożenia niniejszego rozporządzenia muszą zawierać wyraźne upoważnienie dla Komisji, Trybunału Obrachunkowego i OLAF do przeprowadzania takich audytów, kontroli na miejscu i inspekcji **oraz gwarantować przekazywanie wyników tych audytów i kontroli Parlamentowi Europejskiemu.**

Poprawka 36
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 8

Tekst proponowany przez Komisję

Ocena

1. W terminie do końca **2015** r. Komisja sporządza sprawozdanie z oceny dotyczące osiągnięcia celów wszystkich działań, na poziomie rezultatów i skutków, skuteczności wykorzystania środków oraz jego wartości dodanej dla Unii, pod kątem decyzji zmieniającej lub zawieszającej prowadzone działania. Dodatkowo w ramach oceny rozpatruje się możliwości jej uproszczenia, jej spójność wewnętrzną i zewnętrzną oraz dalszą istotność wszystkich celów. Ocena uwzględnia wpływ oceny na długotrwałe skutki poprzednich działań.

2. Komisja przeprowadza ocenę ex post w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i beneficjentami. Ocena ex post obejmuje efektywność i skuteczność programu oraz jego skutki dla procesu likwidacji.

3. Oceny uwzględniają postępy względem wskaźników wykonania, o których mowa w art. 2 ust. 2.

4. Komisja **przekazuje** wnioski z oceny

Poprawka

Ocena *okresowa*

1. W terminie do końca **2017** r. Komisja sporządza **w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i beneficjentami** sprawozdanie z oceny **okresowej** dotyczące osiągnięcia celów wszystkich działań, na poziomie rezultatów i skutków, skuteczności wykorzystania środków oraz jego wartości dodanej dla Unii, **a także skuteczności zarządzania programem, w tym zarządzania funduszami Unii**, pod kątem decyzji zmieniającej lub zawieszającej prowadzone działania. **Na podstawie wyników tej oceny Komisja, w porozumieniu z organami budżetowymi Unii i zgodnie z postanowieniami wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020, może sprawdzić, czy kwota środków przydzielonych na cele programu i ich podział pomiędzy programy Kozłoduj, Ignalina i Bohunice były odpowiednie.** Dodatkowo w ramach oceny rozpatruje się możliwości jej uproszczenia, jej spójność wewnętrzną i zewnętrzną oraz dalszą istotność wszystkich celów. Ocena uwzględnia wpływ oceny na długotrwałe skutki poprzednich działań.

3. Oceny **okresowe** uwzględniają postępy względem wskaźników wykonania, o których mowa w art. 2 ust. 2, **oraz realizację wymogów określonych w art. 4 ust. 1 lit. c).**

4. Komisja **przedkłada** wnioski z oceny

Poprawka 37
Wniosek dotyczący rozporządzenia
Artykuł 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 8a

Ocena końcowa dla okresu 2014–2020

1. Komisja przeprowadza ocenę ex post w ścisłej współpracy z beneficjentami. Ocena ex post obejmuje efektywność i skuteczność programu oraz jego skutki dla procesu likwidacji.

2. Do dnia 31 grudnia 2020 r. Komisja sporządza w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i beneficjentami sprawozdanie z oceny końcowej, analizując w nim przy użyciu odpowiednich wskaźników jakościowych i ilościowych efektywność i skuteczność programu, skuteczność finansowanych działań pod względem skutków, wykorzystania zasobów i wartości dodanej dla Unii. W sprawozdaniu z oceny ustala się, czy dalsza pomoc finansowa Unii jest konieczna w ramach kolejnej perspektywy finansowej.

3. W ocenie końcowej uwzględnia się postępy w odniesieniu do wskaźników wykonania, o których mowa w art. 2 ust. 2.

4. Komisja przekazuje wnioski z tej oceny Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Komisja uwzględnia poszczególne doświadczenia i strategie w zakresie likwidacji wykorzystane przez te państwa członkowskie, aby zbadać możliwe sposoby ujednoczenia podejść do likwidacji elektrowni jądrowych w Unii w celu zapewnienia zgromadzenia na czas niezbędnej wiedzy z myślą o poprawie konkurencyjności przemysłu jądrowego

Unii w tej dziedzinie.

UZASADNIENIE

W trzech krajach – na Litwie, na Słowacji i w Bułgarii – działały stare reaktory jądrowe, które społeczność międzynarodowa uznała za zbyt przestarzałe, twierdząc też, że nie da się ich zmodernizować niewielkim nakładem kosztów, tak by spełniały niezbędne minimalne normy bezpieczeństwa. W kontekście negocjacji dotyczących przystąpienia do Unii Europejskiej te trzy państwa zobowiązały się do zamknięcia a następnie likwidacji w wyznaczonych terminach wspomnianych reaktorów jądrowych. Rozumiejąc wyjątkowe obciążenia społeczne, środowiskowe, gospodarcze i finansowe związane z przedterminowym zamknięciem reaktorów, Unia Europejska zobowiązała się udzielić do końca 2013 r. pomocy finansowej zarówno na likwidację tych bloków reaktorów jądrowych, jak i na działania służące uporaniu się z konsekwencjami ich przedterminowego zamknięcia.

W okresie poprzedzającym przystąpienie do UE Litwa i Słowacja otrzymały pomoc w ramach programu PHARE¹. Po przystąpieniu do UE w latach 2004-2006 pomocy udzielano na podstawie protokołów do aktu przystąpienia, a od 2007 r. dalszą pomoc w latach 2007-2013 gwarantuje rozporządzenie Rady dotyczące Litwy² i rozporządzenie Rady dotyczące Słowacji³.

W przypadku Bułgarii w okresie przedakcesyjnym do roku 2007 UE wspierała finansowo likwidację elektrowni jądrowej Kozłoduj za pośrednictwem programu PHARE, podczas gdy w okresie 2007-2009 pomocy udzielano na podstawie protokołu do traktatu akcesyjnego. W 2009 r. Bułgaria wniosła o przedłużenie udzielania pomocy finansowej w celu kontynuowania zmienionej strategii natychmiastowej likwidacji, a rozporządzenie Rady⁴ zapewnia kontynuację pomocy na lata 2010-2013.

Przewidywana łączna wielkość pomocy finansowej Unii Europejskiej dla tych trzech państw członkowskich do końca 2013 r. wynosi 2 847,8 mln EUR (1 367 mln EUR dla Litwy, 613 mln EUR dla Słowacji i 867,8 mln EUR dla Bułgarii).

W marcu 2011 r. otrzymujące pomoc państwa członkowskie uaktualniły swoje prognozy dotyczące kosztów likwidacji reaktorów do kwoty 5 300 mln EUR, przez co powstał niedobór w wysokości 2 500 mln EUR w porównaniu z poziomem środków dostępnych obecnie na szczeblu krajowym i w ramach programu. Brak odpowiednich ustaleń dotyczących finansowania naraża na szwank zakończenie procesu likwidacji reaktorów.

Podstawa prawna

W przypadku Litwy w traktacie akcesyjnym z 2003 r. wyraźnie przewiduje się możliwość dalszego finansowania likwidacji (bloków 1-2 elektrowni Ignalina) po 2006 r.

W przypadku Bułgarii (bloki 1-4 elektrowni Kozłoduj) art. 30 aktu przystąpienia z 2005 r. zawiera odniesienie wyłącznie do lat 2007-2009.

W przypadku Słowacji (bloki 1-2 elektrowni Bohunice) traktat akcesyjny z 2003 r. zawiera odniesienie wyłącznie do lat 2004-2006.

W akcie i traktacie nie przewidziano konkretnych podstaw prawnych dla Bułgarii i Słowacji do kontynuacji pomocy finansowej po roku 2009/2006, w przeciwieństwie do Litwy. Traktat

¹ Program pomocy dla państw Europy Środkowej i Wschodniej.

² Dz.U. L 411 z 30.12.2006, s. 10.

³ Dz.U. L 131 z 23.5.2007, s. 1.

⁴ Dz.U. L 189 z 13.7.2010, s. 9.

akcesyjny i art. 30 aktu przystąpienia nie mogą zatem stanowić odpowiedniej podstawy prawnej do wprowadzenia dalszego finansowania po 2013 r.

Odpowiednią podstawą prawną jest więc art. 203 traktatu Euratom. Artykuł ten stanowi, że „jeżeli działanie Wspólnoty okaże się niezbędne do osiągnięcia jednego z celów Wspólnoty, a niniejszy Traktat nie przewidział kompetencji do działania wymaganego w tym celu, Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji i po konsultacji z Parlamentem Europejskim, podejmuje właściwe działania”.

Niniejszy wniosek przewiduje kilka uproszczeń, np. jedno rozporządzenie Rady w sprawie unijnej pomocy finansowej dla Bułgarii, Litwy i Słowacji w kontekście wieloletnich ram finansowych na lata 2014-2020 (WRF) zamiast dotychczasowych trzech odrębnych i niezależnych od siebie rozporządzeń. Niniejsze rozporządzenie nie przewiduje żadnych odstępstw od rozporządzenia finansowego.

Wpływ na budżet

Ogólna koperta budżetowa obejmująca okres 2014-2020 wynosi [552 947 000] EUR według cen bieżących i jest zgodna z wnioskiem Komisji dotyczącym kolejnych wieloletnich ram finansowych (na lata 2014-2020). Podział tej kwoty jest następujący: [208 503 000] EUR na program Kozłoduj, [229 629 000] EUR na program Ignalina oraz [114 815 000] EUR na program Bohunice.

Zarządzanie, audyt i kontrola

W 2007 r. powołano komitet zarządzający państw członkowskich, by pomagał Komisji w realizacji programów pomocowych, oraz zmieniono procedury Komisji. Podpisano protokół ustaleń między Komisją a Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju (EBOR) oraz powołano wspólny komitet sterujący z udziałem państw będących beneficjentami w celu zapewnienia lepszej koordynacji programu.

Program pomocy jest poddawany regularnym audytom i ocenom, a ponadto Europejski Trybunał Obrachunkowy przeprowadził audyty realizacji wszystkich trzech programów. Dostępne jest jego sprawozdanie specjalne (nr 16/2011), a wnioski należy uwzględnić przy ustalaniu poziomu wsparcia Unii.

Komisja przekazała zarządzanie większością (83%) pomocy finansowej UE na rzecz programów krajowych Europejskiemu Bankowi Odbudowy i Rozwoju, który dysponuje doświadczeniem w zarządzaniu likwidacją instalacji jądrowych od początku lat 90. Ostatecznie to jednak Komisja odpowiada za wykorzystanie funduszy UE i to ona powinna być zatem zawsze w stanie ponosić ostateczną odpowiedzialność za realizację programów oraz być rozliczana z wykorzystania funduszy.

Odpowiedzialność za opracowanie programów spoczywa na Komisji, EBOR, CPMA (Centralna Agencja Zarządzania Projektami), zgromadzeniu darczyńców na rzecz międzynarodowych funduszy wspierania likwidacji elektrowni jądrowych, operatorach elektrowni jądrowych i na zainteresowanych państwach członkowskich. Komisja nie dopilnowała, by szerokie priorytety określone w traktatach akcesyjnych i późniejszych rozporządzeniach Rady przełożyły się na spójny zestaw szczegółowych celów i wskaźników.

Żaden z powyższych podmiotów nie stworzył systemu monitorowania i oceny postępów względem osiągnięcia ogólnych celów programów, likwidacji ośmiu reaktorów i złagodzenia skutków ich zamknięcia. W związku z tym trudno było monitorować osiągnięcia programów

i prowadzić sprawozdawczość w tej kwestii na wszystkich szczeblach.

Komisja powinna dopilnować, by istniały warunki sprzyjające skutecznemu, wydajnemu i oszczędnemu wykorzystywaniu funduszy UE. Cele należy dostosować do udostępnionego budżetu oraz do opracowania adekwatnych wskaźników wykonania, które mogą następnie stać się przedmiotem monitorowania i sprawozdawczości, co jest niezbędne dla realizacji programu jako całości.

Aby zapewnić realizację celów i jej monitorowanie, Komisja powinna przeprowadzić w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i beneficjentami zarówno okresową, jak i końcową ocenę realizacji celów, poziomu wyników oraz oddziaływania i stopnia skuteczności wykorzystania zasobów. Należy również zezwolić Komisji na podjęcie decyzji w oparciu o wyniki oceny okresowej, czy środki przeznaczone na program oraz sposób ich podziału między elektrownie Kozłoduj, Ignalina i Bohunice są nadal odpowiednie.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	19.3.2013
Wynik głosowania końcowego	+: 52 -: 0 0: 6
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Amelia Andersdotter, Jean-Pierre Audy, Zigmantas Balčytis, Ivo Belet, Bendt Bendtsen, Jan Březina, Reinhard Bütikofer, Maria Da Graça Carvalho, Giles Chichester, Jürgen Creutzmann, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Vicky Ford, Adam Gierek, Norbert Glante, Robert Goebbels, Fiona Hall, Jacky Hénin, Kent Johansson, Romana Jordan, Krišjānis Kariņš, Lena Kolarska-Bobińska, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Judith A. Merkies, Angelika Niebler, Rolandas Paksas, Jaroslav Paška, Aldo Patriciello, Vittorio Prodi, Miloslav Ransdorf, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Michèle Rivasi, Salvador Sedó i Alabart, Francisco Sosa Wagner, Konrad Szymański, Britta Thomsen, Ioannis A. Tsoukalas, Claude Turmes, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Alejo Vidal-Quadras
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	António Fernando Correia de Campos, Ioan Enciu, Françoise Grossetête, Jolanta Emilia Hibner, Yannick Jadot, Eija-Riitta Korhola, Holger Krahmer, Bernd Lange, Werner Langen, Zofija Mazej Kukovič, Vladko Todorov Panayotov, Mario Pirillo, Vladimír Remek
Zastępca(y) (art. 187 ust. 2) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Oldřich Vlasák